

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 136

10 Ιουλίου 2008

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3674

Ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου διασφάλισης του απορρήτου της τηλεφωνικής επικοινωνίας και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1 Υποχρεώσεις παρόχου

1. Ο πάροχος δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τα πρόσωπα που αναφέρονται στον παρόντα νόμο έχουν, καθόσον αφορά διαθέσιμες στο κοινό τηλεφωνικές υπηρεσίες, τις προβλεπόμενες στα επόμενα άρθρα υποχρεώσεις πέραν εκείνων που ορίζονται στις ισχύουσες διατάξεις.

2. Ως τηλεφωνικές υπηρεσίες διαθέσιμες στο κοινό νοούνται εκείνες που παρέχονται για τη δημιουργία και τη λήψη εθνικών και διεθνών κλήσεων μέσω αριθμού ή αριθμών του εθνικού σχεδίου αριθμοδότησης.

Άρθρο 2 Ασφάλεια υπηρεσιών τηλεφωνίας

1. Ο πάροχος ευθύνεται για την ασφάλεια των υπό την εποπτεία του χώρων, εγκαταστάσεων, συνδέσεων και των συστημάτων υλικού και λογισμικού. Προς τούτο έχει την υποχρέωση να λαμβάνει τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα και να χρησιμοποιεί συστήματα υλικού και λογισμικού, τα οποία διασφαλίζουν το απόρρητο της επικοινωνίας και επιτρέπουν την αποκάλυψη της παραβίασης ή απόπειρας παραβίασης του απορρήτου της επικοινωνίας.

2. Ο πάροχος υποχρεούται να διασφαλίζει την τήρηση των προβλεπόμενων στην προηγούμενη παράγραφο μέτρων, να προβαίνει σε τακτικό έλεγχο των συστημάτων υλικού και λογισμικού που βρίσκονται στην εποπτεία του και να έχει πλήρη γνώση των τεχνικών δυνατοτήτων τους.

Άρθρο 3 Ειδικό σχέδιο πολιτικής ασφάλειας

1. Ο πάροχος υποχρεούται να καταρτίζει και εφαρμόζει ειδικό σχέδιο πολιτικής ασφάλειας ως προς τα

μέσα, τις μεθόδους και τα μέτρα που διασφαλίζουν το απόρρητο της επικοινωνίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα σε κανονισμούς της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ) που εκδίδονται κατά το άρθρο 6 παράγραφος 1 περίπτωση ιβ' του ν. 3115/2003 (ΦΕΚ 47 Α). Στο ειδικό σχέδιο πολιτικής ασφάλειας περιέχονται ιδίως: α) τα συστήματα που χρησιμοποιούνται για τη διασφάλιση του απορρήτου, β) η καταγραφή και αξιολόγηση των κινδύνων που ενδέχεται να επηρεάσουν την εύρυθμη λειτουργία του εξοπλισμού και να οδηγήσουν σε παραβίαση του απορρήτου της επικοινωνίας, και γ) τα μέτρα αποτροπής των κινδύνων που έχουν αναγνωριστεί. Το ειδικό σχέδιο πολιτικής ασφάλειας και κάθε αναθεώρηση αυτού εγκρίνεται από την ΑΔΑΕ.

2. Η εφαρμογή του ειδικού σχεδίου πολιτικής ασφάλειας ανατίθεται από τον πάροχο σε εξουσιοδοτούμενο στέλεχος, το οποίο ορίζεται ως υπεύθυνος διασφάλισης του απορρήτου. Η σχετική απόφαση του παρόχου υποβάλλεται στην ΑΔΑΕ και κοινοποιείται στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ) και στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ). Η ΑΔΑΕ δύναται να ζητήσει οποτεδήποτε, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτημα της ΑΠΔΠΧ ή της ΕΕΤΤ ή άλλης δημόσιας αρχής, την αντικατάσταση του υπευθύνου διασφάλισης του απορρήτου με αιτιολογημένη απόφαση της, η οποία ανακοινώνεται στον πάροχο.

3. Ο πάροχος, τα μέλη της διοίκησης και ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, ο υπεύθυνος διασφάλισης του απορρήτου, οι εργαζόμενοι και οι συνεργάτες του παρόχου έχουν υποχρέωση εχεμύθειας για όλα τα θέματα που αφορούν το απόρρητο των επικοινωνιών.

Άρθρο 4 Κρυπτογράφηση φωνητικών σημάτων πληροφοριών

1. Με διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Μεταφορών και Επικοινωνιών δύναται να επιβληθεί στους παρόχους υπηρεσιών τηλεφωνίας υποχρέωση κρυπτογράφησης στα φωνητικά σήματα πληροφοριών που μεταδίδονται από τα εκτός της εποπτείας τους φυσικά μέσα, όπως είναι, ιδίως, οι οπτικές ίνες, οι αγωγίμες γραμμές μεταφοράς και οι ζεύξεις. Με το ίδιο διάταγμα καθορίζονται το χρονοδιάγραμμα, οι κατηγορίες των φυσικών μέσων στις οποίες εφαρμόζεται κατά προτεραιότητα η υποχρέωση

κρυπτογράφησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία τεχνική λεπτομέρεια. Κατά την έκδοση του διατάγματος λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, τα διεθνή πρότυπα, η διεθνής πρακτική, οι σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις και το κόστος εφαρμογής της κρυπτογράφησης.

2. Οι μέθοδοι κρυπτογράφησης γνωστοποιούνται από τον πάροχο στην ΑΔΑΕ. Ο πάροχος συμμορφώνεται προς τις οδηγίες της αρχής, καθόσον αφορά ιδίως την καταλληλότητα, την αποτελεσματικότητα ή την αντικατάσταση των μεθόδων κρυπτογράφησης που χρησιμοποιεί. Ο πάροχος οφείλει να ανανεώνει και να προσαρμόζει τις μεθόδους κρυπτογράφησης, σύμφωνα με τις εξελίξεις της σχετικής τεχνολογίας.

3. Η συμμόρφωση του παρόχου προς τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν επιτρέπεται να παρακωλύει την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας για την άρση του απορρήτου.

4. Με κανονισμούς που εκδίδονται από την ΑΔΑΕ, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 περίπτωση ιβ' του ν. 3115/2003, ρυθμίζονται θέματα συμβατότητας της διαδικασίας κρυπτογράφησης μεταξύ των παροχών.

Άρθρο 5

Καταγραφή διαχειριστικών λειτουργιών

Οι πάροχοι υπηρεσιών τηλεφωνίας, οι οποίοι χρησιμοποιούν ψηφιακά κέντρα μεταγωγής, υποχρεούνται να καταγράφουν τις διαχειριστικές λειτουργίες που επιχειρούνται στο λογισμικό κάθε κέντρου. Η καταγραφή αυτή γίνεται σε ειδικά μέσα που εξασφαλίζουν την ακεραιότητα των σχετικών αρχείων. Απαγορεύεται σε οποιονδήποτε κάθε άμεση ή έμμεση επέμβαση στα δεδομένα των ανωτέρω αρχείων. Με κανονισμό της ΑΔΑΕ, που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 1 περίπτωση ιβ' του ν. 3115/2003, ρυθμίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την τήρηση των αρχείων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 6

Έλεγχος των συστημάτων του παρόχου

Η ΑΔΑΕ προβαίνει σε τακτικούς και έκτακτους ελέγχους της υποδομής του συστημάτων υλικού και λογισμικού και γενικώς των μέσων που τελούν υπό την εποπτεία του παρόχου, προκειμένου να διαπιστωθεί η τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου και της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία του απορρήτου της επικοινωνίας. Ο έλεγχος της ΑΔΑΕ δύναται να περιλαμβάνει και τεχνικές δοκιμές με χρήση της υποδομής του παρόχου ή της υποδομής των συστημάτων υλικού και λογισμικού που διαθέτει η ΑΔΑΕ ή άλλη δημόσια αρχή. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 3 υποχρεούνται να διευκολύνουν τον έλεγχο.

Άρθρο 7

Δήλωση για την άρση του απορρήτου

Το πρώτο δεκαήμερο κάθε τετραμήνου υποβάλλεται στον Πρόεδρο της ΑΔΑΕ δήλωση υπογεγραμμένη από τον πάροχο ή τον νόμιμο εκπρόσωπο αυτού και τον υπεύθυνο διασφάλισης του απορρήτου, στην οποία αναφέρονται οι διατάξεις και τα βουλεύματα για την άρση του απορρήτου, καθώς και οι αρχές που είχαν υποβάλει το σχετικό αίτημα.

Άρθρο 8

Άμεσες ενέργειες σε περίπτωση παραβίασης του απορρήτου

1. Σε περίπτωση παραβίασης ή ιδιαίτερου κινδύνου παραβίασης του απορρήτου της επικοινωνίας, ο υπεύθυνος διασφάλισης του απορρήτου υποχρεούται να ενημερώνει αμελλητί τον πάροχο ή τον νόμιμο εκπρόσωπο αυτού, την εισαγγελική αρχή, την ΑΔΑΕ και τους κατά περίπτωση θιγόμενους συνδρομητές. Η ενημέρωση γίνεται εγγράφως και σε περίπτωση αδυναμίας άμεσης επικοινωνίας με οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο μέσο.

2. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 3 υποχρεούνται, μέχρι την περιέλευση των εντολών της εισαγγελικής αρχής και της ΑΔΑΕ, να μην ανακοινώνουν σε οποιονδήποτε στοιχεία που αφορούν την παραβίαση ή τον ιδιαίτερο κίνδυνο παραβίασης του απορρήτου και να λαμβάνουν τα ενδεικνυόμενα μέτρα για τη διαφύλαξη των αποδεικτικών στοιχείων. Μετά την περιέλευση των σχετικών εντολών τα ανωτέρω πρόσωπα υποχρεούνται να συμμορφώνονται προς αυτές.

Άρθρο 9

Τροποποιήσεις και προσθήκη άρθρου 292Α στον Ποινικό Κώδικα

1. Ο τίτλος του δέκατου τέταρτου κεφαλαίου του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Εγκλήματα κατά της ασφάλειας των συγκοινωνιών, των τηλεφωνικών επικοινωνιών και κατά των κοινωφελών εγκαταστάσεων».

2. Στο κείμενο του άρθρου 292 (παρακώλυση συγκοινωνιών) του Ποινικού Κώδικα οι λέξεις «τηλεγράφου ή τηλεφώνου» αντικαθίστανται με τις λέξεις «ή τηλεγράφου».

3. Μετά το άρθρο 292 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 292Α, που έχει ως εξής:

«Άρθρο 292Α

Εγκλήματα κατά της ασφάλειας των τηλεφωνικών επικοινωνιών

1. Όποιος χωρίς δικαίωμα αποκτά πρόσβαση σε σύνδεση ή σε δίκτυο παροχής υπηρεσιών τηλεφωνίας ή σε σύστημα υλικού ή λογισμικού, που χρησιμοποιείται για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών, και με τον τρόπο αυτόν θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των τηλεφωνικών επικοινωνιών, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από είκοσι χιλιάδες (20.000) μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Αν ο υπαίτιος της πράξης του προηγούμενου εδαφίου είναι ο εργαζόμενος ή συνεργάτης του παρόχου υπηρεσιών τηλεφωνίας, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή από είκοσι χιλιάδες (20.000) μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

2. Ο πάροχος υπηρεσιών τηλεφωνίας ή ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, ο οποίος παραβιάζει διάταξη κανονισμού της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ) ή όρο της Γενικής Άδειας ή του δικαιώματος χρήσης ραδιοσυχνότητας ή του δικαιώματος χρήσης αριθμού, που αναφέρονται στην ασφάλεια των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

3. Ο πάροχος υπηρεσιών τηλεφωνίας ή ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού ή ο υπεύθυνος διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών κατά το άρθρο 3 του παρόντος νόμου, που παραλείπει να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την αποτροπή πράξης της παραγράφου 1, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή από πενήντα χιλιάδες (50.000) μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ, εφόσον η πράξη τελέστηκε ή έγινε απόπειρα τελέσεως αυτής, ανεξάρτητα αν ο δράστης τιμωρηθεί.

4. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος ή να προκαλέσει περιουσιακή ζημία σε άλλον, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ. Εφόσον το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνουν το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ, ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

5. Αν από τις πράξεις των προηγούμενων παραγράφων μπορεί να τεθούν σε κίνδυνο θεμελιώδεις αρχές και θεσμοί του Πολιτεύματος, όπως μνημονεύονται στο άρθρο 134α του Ποινικού Κώδικα ή απόρρητο που αναφέρεται στην ασφάλεια του κράτους ή στην ασφάλεια εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, επιβάλλεται κάθειρξη.

6. Όποιος αθέμιτα διαθέτει στο εμπόριο ή με άλλον τρόπο προσφέρει προς εγκατάσταση ειδικά τεχνικά μέσα για την τέλεση των πράξεων της παραγράφου 1 ή δημόσια διαφημίζει ή προσφέρει τις υπηρεσίες του για την τέλεση τους, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ.»

Άρθρο 10 **Τροποποίηση του άρθρου 370Α** **του Ποινικού Κώδικα**

1. Το άρθρο 370Α του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 370Α

Παραβίαση του απορρήτου της τηλεφωνικής επικοινωνίας και της προφορικής συνομιλίας

1. Όποιος αθέμιτα παγιδεύει ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο παρεμβαίνει σε συσκευή, σύνδεση ή δίκτυο παροχής υπηρεσιών τηλεφωνίας ή σε σύστημα υλικού ή λογισμικού, που χρησιμοποιείται για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών, με σκοπό ο ίδιος ή άλλος να πληροφορηθεί ή να αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο τηλεφωνικής συνδιάλεξης μεταξύ τρίτων ή τα στοιχεία της θέσης και κίνησης της εν λόγω επικοινωνίας, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται η πράξη του προηγούμενου εδαφίου και όταν ο δράστης αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο της τηλεφωνικής επικοινωνίας του με άλλον χωρίς τη ρητή συναίνεση του τελευταίου.

2. Όποιος αθέμιτα παρακολουθεί με ειδικά τεχνικά μέσα ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα προφορική συνομιλία μεταξύ τρίτων ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα μη δημόσια πράξη άλλου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται η πράξη του

προηγούμενου εδαφίου και όταν ο δράστης αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο της συνομιλίας του με άλλον χωρίς τη ρητή συναίνεση του τελευταίου.

3. Με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών τιμωρείται όποιος κάνει χρήση της πληροφορίας ή του υλικού φορέα επί του οποίου αυτή έχει αποτυπωθεί με τους τρόπους που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 αυτού του άρθρου.

4. Αν ο δράστης των πράξεων των παραγράφων 1, 2 και 3 αυτού του άρθρου είναι πάροχος υπηρεσιών τηλεφωνίας ή νόμιμος εκπρόσωπος αυτού ή μέλος της διοίκησης ή υπεύθυνος διασφάλισης του απορρήτου ή εργαζόμενος ή συνεργάτης του παρόχου ή ενεργεί ιδιωτικές έρευνες ή τελεί τις πράξεις αυτές κατ'επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή απέβλεπε στην είσπραξη αμοιβής, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή από πενήντα πέντε χιλιάδες (55.000) μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.

5. Αν οι πράξεις των παραγράφων 1 και 3 αυτού του άρθρου συνεπάγονται παραβίαση στρατιωτικού ή διπλωματικού απορρήτου ή αφορούν απόρρητο που αναφέρεται στην ασφάλεια του κράτους ή την ασφάλεια εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, τιμωρούνται κατά τα άρθρα 146 και 147 του Ποινικού Κώδικα.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 177 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αποδεικτικά μέσα, που έχουν αποκτηθεί με αξιόποινες πράξεις ή μέσω αυτών, δεν λαμβάνονται υπόψη στην ποινική διαδικασία.»

3. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 111 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται εδάφιο δεύτερο ως εξής:

«Τα κακουργήματα της δωροδοκίας που αναφέρονται στα άρθρα 159, 235, 236 και 237 του Ποινικού Κώδικα και τα κακουργήματα της παραβίασης του απορρήτου των τηλεφωνημάτων και της προφορικής συνομιλίας του άρθρου 370Α του Ποινικού Κώδικα.»

Άρθρο 11 **Διοικητικές κυρώσεις**

1. Όταν παραβιάζεται υποχρέωση που προβλέπεται στα άρθρα 2 έως 8 ή τελείται πράξη από τις προβλεπόμενες στα άρθρα 9 και 10 του παρόντος νόμου από τον πάροχο υπηρεσιών τηλεφωνίας ή τον νόμιμο εκπρόσωπο του, μέλος της διοίκησης, τον υπεύθυνο διασφάλισης του απορρήτου, εργαζόμενο ή συνεργάτη του παρόχου, επιβάλλεται για κάθε παράβαση στον πάροχο, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, το βαθμό υπαιτιότητας και την περίπτωση υποτροπής, μία από τις παρακάτω κυρώσεις:

α) σύσταση για συμμόρφωση μέσα στα χρονικά όρια της τασσόμενης προθεσμίας με προειδοποίηση επιβολής προστίμου σε περίπτωση παράλειψης συμμόρφωσης,

β) πρόστιμο από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ έως πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ,

γ) αναστολή από ένα μήνα έως ένα έτος ή οριστική ανάκληση του δικαιώματος παροχής υπηρεσιών τηλεφωνίας.

2. Οι κυρώσεις της σύστασης και του προστίμου επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση της ΑΔΑΕ ύστερα από προηγούμενη κλήση του ενδιαφερομένου για παροχή εξηγήσεων. Αν η ΑΔΑΕ κρίνει ότι πρέπει να επιβληθεί κύρωση αυστηρότερη του προστίμου, δια-

βιβάζει το φάκελο της υπόθεσης στην ΕΕΤΤ, η οποία δύναται με απόφαση της να επιβάλει την κύρωση της αναστολής ή ανάκλησης του δικαιώματος παροχής υπηρεσιών τηλεφωνίας ύστερα από προηγούμενη κλήση του ενδιαφερομένου για παροχή εξηγήσεων επί της επιβλητέας κυρώσεως. Εφόσον η ΕΕΤΤ κρίνει ότι δεν είναι προσήκουσα η επιβολή της κύρωσης της αναστολής ή ανάκλησης του ως άνω δικαιώματος παροχής υπηρεσιών τηλεφωνίας, επιστρέφει το φάκελο στην ΑΔΑΕ για την επιβολή ηπιότερης κύρωσης.

3. Οι αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Για την άσκηση και εκδίκαση της προσφυγής εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Κατά των αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου επιτρέπεται αίτηση αναίρεσως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 12 **Αστική Ευθύνη**

1. Φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος νόμου προκαλεί σε άλλον περιουσιακή ζημία ή ηθική βλάβη υποχρεούται σε πλήρη αποζημίωση ή χρηματική ικανοποίηση ή σωρευτικά, σε πλήρη αποζημίωση και χρηματική ικανοποίηση, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις για τέτοιου είδους αποζημίωση. Η χρηματική ικανοποίηση ορίζεται, κατ' ελάχιστο, στο ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, εκτός αν ζητηθεί από τον ενάγοντα μικρότερο ποσό.

2. Οι απαιτήσεις της προηγούμενης παραγράφου εκδικάζονται κατά τη διαδικασία των άρθρων 664 έως 676 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ανεξάρτητα από την επιβολή ή μη διοικητικών κυρώσεων ή από την άσκηση ποινικής δίωξης.

Άρθρο 13 **Εθνικό σχέδιο ασφάλειας ηλεκτρονικών επικοινωνιών**

1. Το εθνικό σχέδιο ασφάλειας των επικοινωνιών (ΕΣΑΕ) καταρτίζεται με σκοπό την αποτελεσματική θωράκιση των υποδομών και μέσων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Στο ΕΣΑΕ περιλαμβάνονται ιδίως τα όργανα, οι στόχοι, οι γενικές αρχές και κατευθύνσεις, τα πρότυπα, τα μέσα, οι κίνδυνοι που έχουν αναγνωριστεί, τα μέτρα οργανωτικού και εκπαιδευτικού χαρακτήρα, οι υποχρεώσεις για την ενημέρωση του κοινού, οι κυρώσεις και εν γένει οι κανόνες, οι οποίοι διέπουν την πολιτική ασφάλειας για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες των δημόσιων υπηρεσιών, των Ν.Π.Δ.Δ., των επιχειρήσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και των παροχών δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

2. Το ΕΣΑΕ εγκρίνεται και αναθεωρείται με προεδρικό διάταγμα ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Ανάπτυξης, Δικαιοσύνης, Μεταφορών και Επικοινωνιών, Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής.

3. Οι δημόσιες υπηρεσίες, τα Ν.Π.Δ.Δ., τα νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα που λειτουργούν με τη μορφή Ν.Π.Ι.Δ. και οι πάροχοι δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών υποχρεούνται να προσαρμόζουν τις πολιτικές ασφάλειας που εφαρμόζουν για την προ-

στασία των ηλεκτρονικών επικοινωνιών στις αρχές και κατευθύνσεις του ΕΣΑΕ το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από την έγκρισή του. Οι πολιτικές ασφάλειας και τα ειδικά σχέδια που εφαρμόζονται από ορισμένες ή όλες τις υπηρεσίες των Υπουργείων Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, δύνανται να εξαιρούνται από την υπαγωγή τους στο ΕΣΑΕ.

4. Συνιστάται ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή με σκοπό την κατάρτιση του ΕΣΑΕ. Η επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών, είναι εννεαμελής και αποτελείται από ανώτατο δικαστικό λειτουργό ή καθηγητή Α.Ε.Ι., εν ενεργεία ή μη, ως Πρόεδρο, από υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Τάξης του Υπουργείου Εσωτερικών, της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνιών του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, της ΑΠΔΠΧ, της ΑΔΑΕ και της ΕΕΤΤ ως μέλη. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ως γραμματέας της επιτροπής υπάλληλος του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών ή δικηγόρος.

Για τις πολιτικές ασφαλείας και τα ειδικά σχέδια που εφαρμόζονται από κάθε Υπουργείο, δημόσια υπηρεσία, Ο.Τ.Α., Περιφέρειες και Ν.Π.Δ.Δ., που είναι αποδέκτες εθνικού ή συμμαχικού διαβαθμισμένου υλικού, όπως το υλικό αυτό ορίζεται από τον Εθνικό Κανονισμό Ασφάλειας (ΕΚΑ), εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κανονισμού αυτού.

Άρθρο 14 **Αρμοδιότητες υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας**

Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Δικαιοσύνης ιδρύεται στην Ελληνική Αστυνομία ειδική υπηρεσία για την πρόληψη και καταστολή των εγκλημάτων παραβίασης του απορρήτου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Προς το σκοπό αυτόν συνεργάζεται με την ΑΔΑΕ υπό την εποπτεία του αρμόδιου εισαγγελέα.

Άρθρο 15

1.Α) Ιδρύεται Εθνικό Συμβούλιο Δικαιοσύνης (Ε.ΣΥ.Δ.), το οποίο εδρεύει στην Αθήνα και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Δικαιοσύνης. Το Συμβούλιο εισηγείται και γνωμοδοτεί, εφόσον ζητηθεί από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, για μείζονος σημασίας θέματα που αφορούν στη λειτουργία της Δικαιοσύνης και των δικαστηρίων, στις σχεδιαζόμενες νομοθετικές πρωτοβουλίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης και την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στο διεθνές και κοινοτικό δίκαιο, στη λειτουργία των καταστημάτων κράτησης, καθώς και σε κάθε άλλο μείζον θέμα που άπτεται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Β) Το Ε.ΣΥ.Δ. συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και αποτελείται από:

- α) τον Υπουργό Δικαιοσύνης ως Πρόεδρο,
- β) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης,
- γ) τους Προέδρους των τριών ανωτάτων δικαστηρίων της χώρας,
- δ) τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου,